

Białystok, 2013-02-15

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-V.431.61.2012.AL

**Pan Mariusz Popowski
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Mońkach**

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 26 – 30 listopada 2012r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mońkach w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.10.2011r. do dnia rozpoczęcia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach został podpisany przez Dyrektora Ośrodka, w dniu 30.01.2013r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli stwierdzono, że p.o. Dyrektora Ośrodka, księgowy, 4 starszych pracowników socjalnych, 3 specjalistów pracy socjalnej, 1 specjalista pracy z rodziną, 1 starszy specjalista pracy z rodziną, 2 aspirantów pracy socjalnej, 3 opiekunów (osoby wykonujące usługi opiekuńcze) posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

P.o. Dyrektora Ośrodka posiada upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy o pomocy społecznej. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 6, 8, 9, 12, nie były realizowane, ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 4 z uwagi na brak potrzeb.

Gmina realizowała zadania zlecone, wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 5 oraz pkt 6 - w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). W okresie objętym kontrolą dożywianie uczniów prowadzono zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186 ze zm.) tj. ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, w formie pełnych obiadów oraz jednego dania gorącego. W okresie wolnym od nauki Ośrodek realizował wieloletni program

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie przyznawania zasiłków celowych na zakup żywności.

Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7, 8, 9 ustawy o pomocy społecznej nie były realizowane, z uwagi na brak potrzeb.

Zadanie wynikające z art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej realizowano.

Rada Miejska w Mońkach podjęła obowiązkowe uchwały, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej.

P.o. Dyrektora Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa oraz pomocy przy sporządzaniu pism procesowych (zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy).

Ośrodek w okresie objętym kontrolą nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Osobom zainteresowanym udzielano informacji, pomocy przy wypełnianiu wniosków oraz kompletowaniu dokumentacji w ramach pracy socjalnej (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

P.o. Dyrektora Ośrodka złożył Radzie Miasta coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2010r. oraz 2011r. Na podstawie rozpoznania potrzeb Ośrodek opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2011r. i 2012r.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień:

1. W trakcie kontroli stwierdzono, że p.o. dyrektora MOPS w Mońkach nie posiada kwalifikacji określonych art. 6 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223 poz. 1458, ze zm.). P.o. dyrektora zatrudniony został na czas określony od 27 września 2012r. do 31.12.2012r. Od dnia 07.01.2013r. w MOPS w Mońkach zatrudniono osobę na stanowisku dyrektora. W związku z tym odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie – **protokół kontroli str. 4.**

2. Uchwałą Nr XIX/130/04 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 30.12.2004r. ze zmianami nadano Statut MOPS w Mońkach. W § 6 pkt 8 ww. statutu dokonano zapisu „realizowanie zadań zleconych gminie m.in.: a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, b) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia”, które są niezgodne z art. 17 ust. 1 pkt 19, 20 ustawy o pomocy społecznej.

Uregulowania przyjęte w § 6 pkt. 9 statutu w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym (tj. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego, tworzenie gminnego programu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną) zostały zmienione i uchylone z dniem 1 stycznia 2012r. na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.) – **protokół kontroli str. 4.**

3. W 1 przypadku osobie, która oczekuje na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej „Jawor” w Jałowiec udzielono schronienia w Domu Gościńnym w Dzieciolówce, który nie jest miejscem schronienia w rozumieniu art. 48 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej oraz domem pomocy społecznej w rozumieniu art. 57 ustawy o pomocy społecznej - **protokół kontroli str. 6, 13**

4. Uchwałą Nr XLIII/243/10 Rady Miejskiej w Mońkach z dnia 30 czerwca 2010r. określono szczegółowe zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania. W przedmiotowej uchwale nie określono kosztu 1 godziny usług.

Ponadto zapis:

- w § 3 ww. uchwały jest niezgodny z art. 50 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, który określa również wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych, zstępnych.

- w § 7 ww. uchwały: „okres za jaki odpłatność może być obniżona ...” jest niezgodny z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej w zakresie określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, nie zaś ich obniżania - **protokół kontroli str. 10 – 11.**

5. W 1 przypadku nie przeprowadzono postępowania, zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej tj. nie ustalono możliwości pomocy od osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej – **protokół kontroli str. 15, poz.1.**

6. W 2 przypadkach skierowanie do DPS „Lili” i wysokość odpłatności za pobyt ustalono w formie decyzji administracyjnej, co jest niezgodne z art. 65 ust.1 i 2 ustawy o pomocy społecznej – **protokół str. 14, poz. 1, 2.**

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

1. W 2011r. Ośrodek nie prowadził ewidencji wyjść w godzinach służbowych pracowników MOPS. W związku z tym, że ww. ewidencja jest prowadzona w Ośrodku od 2012r. odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie – **protokół kontroli str. 4.**

2. W 3 przypadkach dołączone do akt sprawy oświadczenie o stanie majątkowym nie zostało złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej – **protokół kontroli str. 8, poz. 5, str. 12, poz. 3, str. 20, poz. 1.**

3. W 10 przypadkach w podstawie prawnej decyzji błędnie zamieszczono art. 147 ust. 2 pkt 1 lub art. 147 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej – protokół str. 7 poz. 1-10 oraz w 2 sprawdzonych przypadkach w podstawie prawnej decyzji błędnie zamieszczano art. 147 ust.2 pkt.1 ustawy o pomocy społecznej – **protokół str. 14 poz. 1, 4.**

4. W trakcie kontroli stwierdzono, że Ośrodek nie prowadzi miesięcznych kart pracy osób świadczących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze zawierających dane personalne osoby wykonującej usługi, objętej usługami, termin oraz godziny usług, podpis chorego lub członka rodziny oraz potwierdzenia wykonanych usług przez p. o. Dyrektora Ośrodka oraz osobę wykonującą usługi - **protokół str. 10 i 16.**

5. W 1 przypadku zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników, zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt. 7 ustawy o pomocy społecznej - **protokół kontroli str. 12, poz. 2.**

6. W 1 przypadku w aktach sprawy brak zaświadczenia albo oświadczenia o kontynuowaniu nauki, dokumentu wymaganego art.107 ust. 5b pkt12 ustawy o pomocy społecznej – **protokół str. 12, poz. 2.**

7. W 3 przypadkach dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej – protokół kontroli str. 10, poz.1, 3, 4, w 3 przypadkach dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej – protokół kontroli str. 17, poz.1, 3, 4 oraz w 2 przypadkach dokonano zmiany decyzji administracyjnej w zakresie zmiany wysokości, odpłatności za pobyt w ŚDS w Mońkach poprzez zmianę decyzji zmieniającej, a nie decyzji pierwotnej – **protokół kontroli str. 18 poz. 3, 5.**

8. W 1 przypadku dokonano uchylecia w całości decyzji administracyjnej zmieniającej, a nie pierwotnej ustalającej odpłatność – **protokół str. 17, poz. 2.**

9. W aktach sprawy osób oczekujących na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Mońkach nie odzwierciedlono poinformowania stron o możliwości umieszczenia w innym domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliższej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące, zgodnie z delegacją zawartą w art. 54 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej - **protokół kontroli str. 13.**

10. W rozstrzygnięciu decyzji ustalającej oraz decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej organ dokonał zapisu dotyczącego ponoszonej odpłatności oraz zmiany odpłatności przez Gminę Mońki za pobyt strony w ww. placówce, pomimo, że rozpatrywane sprawy dotyczyły wyłącznie praw i obowiązków mieszkańca (I osoba, poz. 2, II osoba poz.1, 2). Tym samym, w sytuacji zmiany wysokości kosztów utrzymania w domu pomocy społecznej ponoszonej przez gminę, Ośrodek dokonał zmiany decyzji w tym zakresie, co jest niezgodne z art. 106 ust.5 ustawy o pomocy społecznej – I osoba, poz.1 – **protokół kontroli str. 14**

11. W 1 przypadku rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzono po terminie określonym w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138), a od 07.07.2012r. w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012r. poz. 712) - **protokół kontroli str. 7, poz. 1.**

12. W 3 przypadkach potwierdzeniem doręczenia decyzji jest podpis złożony na decyzji przez stronę bez daty dokonania czynności, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm. – **protokół kontroli str. 7 poz. 4, str. 15, poz. 4, str. 18, poz. 5.**

13. W części skontrolowanych spraw w aktach sprawy nie dołączono oświadczenia o stanie majątkowym, dokumentu wymaganego art.107 ust. 5b pkt. 20 ustawy o pomocy społecznej - **protokół kontroli str. 5.**

14. W 1 przypadku na wniosek PCPR w Mońkach, jako organu nadzorującego DPS „Dom Kombatanta” w Mocieszach dla osób przewlekle somatycznie chorych, przeniesiono 1 osobę

(skierowaną do dps na podstawie postanowienia sądowego) z ww. domu do DPS „Lili” w Golubkach dla osób psychicznie chorych. W sprawie nie dokonano ustaleń czy są wolne miejsca w domach pomocy społecznej o zasięgu gminnym, czy też powiatowym – **protokół str. 14, III osoba poz. 1, 2.**

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznajomości, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników oraz niewłaściwa organizacja pracy.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach oraz Burmistrz Miasta Mońki.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuje Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mońkach do:

1. Udzielania schronienia osobom potrzebującym, zgodnie z art. 48 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.
2. Umieszczania osób oczekujących na dom pomocy społecznej, zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej.
3. Przeprowadzania postępowań, zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej u osób zobowiązanych do świadczenia pomocy na rzecz osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej.
4. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stosowania przepisów rozdziału 2 ustawy o pomocy społecznej w szczególności:
 - podjęcia działań w celu zbadania zgodności z prawem decyzji o skierowaniu i odpłatności za dps – strona 14 protokołu kontroli, dot. III osoby poz. 1 i 2,
 - niezwłocznego podejmowania działań, w celu kierowania osób tego wymagających do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej,
 - odzwierciedlenia w aktach sprawy osoby oczekującej na umieszczenie w domu pomocy społecznej informacji o możliwości umieszczenia w innym domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące, zgodnie z delegacją zawartą w art. 54 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej,
 - ustalania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej jedynie praw i obowiązków mieszkańca,
5. Dołączania do akt sprawy oświadczeń o stanie majątkowym, złożonych pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, zgodnie z art. 107 ust. 5a ustawy o pomocy społecznej.
6. Dokonywania zmian oraz uchylecia decyzji administracyjnych poprzez zmianę lub uchYLENIE decyzji pierwotnej, a nie zmieniającej.

7. Prawidłowego i pełnego kompletowania materiałów dowodowych na podstawie, których są podejmowane decyzje administracyjne, zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt. 7, 12, 20 ustawy o pomocy społecznej.
8. Przeprowadzania postępowań, zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej u osób zobowiązanych do świadczenia pomocy na rzecz osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej.
9. Przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych w terminie określonym w § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
10. Potwierdzania doręczenia decyzji, zgodnie z art. 46 § 1 kpa (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 ze zm.).
11. Zamieszczania w podstawie prawnej decyzji właściwych art. ustawy o pomocy społecznej.
12. Prowadzenia miesięcznych kart pracy osób świadczących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.
13. Wprowadzenia mechanizmów zwiększających nadzór Dyrektora Ośrodka nad sposobem realizacji zadań przez pracowników.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Panu, jako dyrektorowi kontrolowanej jednostki, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Otrzymuje:

1. Burmistrz Miasta Mońki

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

/-/

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej